

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TASARRUF MEVDUATI
SİGORTA FONU**

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU (TMSF) HAKKINDA BİLGİ.....	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	3
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	4
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
DENETİM GÖRÜŞÜ	11

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU (TMSF) HAKKINDA BİLGİ

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tasarruf mevduatını sigorta etmek üzere 1983 yılında Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası bünyesinde kurulmuş ve 1999 yılında da Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) kurulması ile de TMSF'nin temsil ve idaresi BDDK altında yeniden yapılandırılmıştır. 1994 yılında yaşanan ekonomik kriz ile birlikte başlayan 10 yıllık bir süreçte TMSF'ye toplam 25 banka devredilmiş olup, bunların ağırlıklı bölümü 2000-2003 yılları arasında yaşanmış ve gerek dünya genelindeki uygulama örnekleri, gerekse hızlı ve etkin bir banka çözümlene sürecinin yürütülmesinin gerekliliği TMSF'nin bağımsız bir kurum olarak faaliyetlerini sürdürmesini gündeme getirmiştir. 26.12.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5020 sayılı Kanun ile 4389 sayılı Bankalar Kanununda değişiklik yapılarak TMSF'nin karar organının Fon Kurulu olduğu ve TMSF'nin genel yönetim ve temsili ile Fon Kurulu tarafından alınan kararların yürütülmesinin Fon Kurulu Başkanına ait olduğu hükme bağlanmış ve TMSF özerk bir statüye kavuşmuştur. 2005 yılının Kasım ayında yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, TMSF için önemli değişiklikler getirmiştir. Yeni Kanun ile TMSF'nin yetkileri genişletilerek, önceki düzenlemelere göre BDDK tarafından belirlenen sigortaya tabi mevduatın kapsamı ve tutarını belirleme yetkisi ile risk esaslı sigorta priminin tarifesini, tahsil zamanını ve şeklini belirleme yetkileri TMSF'ye verilmiştir. Ayrıca, yeni Kanun Katılım Bankaları nezdinde açtırılan gerçek kişilere ait katılım hesaplarını da TMSF'nin güvencesi altına almıştır.

TMSF görevlerini, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu (111 inci ve 117 nci maddeleri) ve ilgili diğer mevzuat ile verilen yetkiler çerçevesinde yerine getirmektedir. Buna göre, TMSF'nin fonksiyonlarını mevduat sigortacılığı ve çözümlene başlıkları altında değerlendirmek ve şu şekilde özetlemek mümkündür:

- Tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, mevduatın ve katılım fonlarının sigorta edilmesi,
- Fon bankalarının yönetilmesi, mali bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması, devri, birleştirilmesi, satışı ve tasfiyesi,
- TMSF alacaklarının takip ve tahsil işlemlerinin yürütülmesi ve sonuçlandırılması,
- TMSF varlık ve kaynaklarının yönetilmesi.

TMSF, mevduat sigortacılığı faaliyetleri kapsamında; mevduat sigortacılığına ilişkin politikaların belirlenmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması, risklerin ölçülmesi ve yönetilmesi, sektör ve banka riskinin izlenmesi ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 130 uncu maddesinde belirtilen gelirlerin tahsil edilmesine yönelik işlemleri yürütmektedir.

Çözümleme faaliyetleri kapsamında ise; TMSF'ye devredilmiş ve faaliyet izni kaldırılmış bankaların çözümleme çalışmaları yürütülmekte¹, ayrıca erken uyarı sisteminin kurulması, seri ve maliyet etkinliği yüksek çözümleme yöntemlerinin geliştirilmesi ve bankalara aktarılan kaynakların maksimum düzeyde geri kazanımı için gerçekleştirilen işlemler de çözümleme faaliyeti kapsamında değerlendirilmektedir.

TMSF'nin teşkilat yapısı 2 Başkan Yardımcılığı, 10 Daire Başkanlığı ve 4 Müdürlükten oluşmaktadır. Fonun ana hizmet ve yardımcı hizmet birimleri de daire başkanlığı şeklinde örgütlenmiştir.

TMSF'nin gider bütçesini oluşturan personel, mal ve hizmet alımı vb. giderleri mevduat sigortacılığında elde edilen gelirler ile karşılanmakta ve çözümleme faaliyetleri kapsamında yapılan masraflar ilgili borçlunun borcuna ilave edildiğinden Fon için bir gider oluşturmamaktadır.

5472 sayılı Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değişik 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 129 uncu maddesi ile; Fon giderlerinin, Fon gelirleri ile karşılanmasının esas olduğu, Fonun bütçe yılının, takvim yılı olacağı ve bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kendisine tahsis edilen kaynakları görev ve yetkilerinin gerektirdiği ölçüde, serbestçe kullanacağı, Fonun giderlerinin Fon Kurulu kararıyla yürürlüğe giren, stratejik plânları ve performans hedefleri ile kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine göre hazırlanan yıllık bütçeye göre yapılacağı düzenlenmiştir.

¹ BDDK tarafından sorunlu bir bankanın faaliyet izninin kaldırılması halinde, bankanın yönetim ve denetimi Fona intikal etmektedir. Bu durumda, Fon bankadaki sigortalı mevduatı ödeyerek, mudilerin yerine bankanın doğrudan doğruya iflasını istemektedir. Banka hakkında iflas kararı verilmesi halinde Fon, iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak etmekte ve iflas dairesi, alacaklılar toplantısı ve iflas idaresi görev ve yetkilerine sahip olarak bankayı tasfiye etmektedir. Bunun yanında, bankanın temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimini Fona devredebilmesine de karar verilebilmektedir. Bu Karar alındığında Fon üç şekilde çözümleme yapabilmektedir. Fon, bankanın uygun göreceği aktiflerini, teşkilatını ve personeli ile sigortaya tabi mevduat ve katılım fonunu başka bir bankaya devretmeye ve akabinde bankanın faaliyet izninin kaldırılmasını istemeye veya hisselerini devraldıktan sonra banka hisselerini, varlık ve yükümlülüklerini devretmeye, satmaya ve bankayı başka bir bankayla birleştirmeye veya bankanın doğrudan faaliyet izninin kaldırılmasını BDDK'dan istemeye yetkilidir.

5411 sayılı Kanun çerçevesinde TMSF tarafından üretilen mali raporlar, bilanço ve gelir tablosu olup, Fonun muhasebe kayıtları, 08 Mart 2005 tarih ve 82 sayılı Fon Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren “TMSF Muhasebe Yönergesi” ve 18.09.2003 tarih ve 540 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren “TMSF Hesap Planı ve Açıklaması” dâhilinde tutulmakta, bütçe ve harcama esasları da 28.09.2006 tarih ve 459 sayılı Fon Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren “TMSF Gider Bütçesi Uygulama Esas ve Usulleri Yönergesi” dâhilinde uygulanmaktadır.

TMSF tarafından kullanılan muhasebe sistemi MARBAS Bankacılık Uygulaması olup, 2001 yılından itibaren kullanılan bu sistem üzerinden muhasebe kayıtları yapılmakta ve mali raporlar bu sistemden alınmaktadır. Bankacılıkta kullanılan muhasebe sistemlerine göre hazırlanmış bu sistemde TMSF'nin kendine özgü yapısıyla ilgili olarak bir takım hesap grupları (görev zararı hesapları, elden çıkarılacak varlık hesapları vs.) yer almaktadır.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesi gereğince;

- 31.12.2012 tarihli Mizan
- 31.12.2012 tarihli Bilanço
- Kasa Sayım Tutanağı
- Banka Mevcudu Tespit Tutanağı
- Menkul Kıymetler Tespit Tutanağı
- Alınan Çekler Sayım Tutanağı
- Menkul Kıymet ve Varlıklar Sayım Tutanağı
- Teminat Mektupları Sayım Tutanağı
- Değerli Kağıtlar Sayım Tutanağı
- Demirbaş Sayım Tutanağı ve Tablosu
- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

hesap dönemi sonunda Sayıştaya ulaştırılmış, dolayısıyla, TMSF'nin 2012 yılı denetimi de söz konusu defter, mali tablo ve belgeler ile anılan Usul ve Esasların 8 inci maddesi kapsamında istenen diğer belgeler (mali rapor ve tabloların dayanağını teşkil eden ve kurumda mevcut bulunan gelir, gider ve mal işlemlerine ilişkin kayıt, defter ve belgeler) dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıttığından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ve mali tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul

güvence elde etmek amacıyla mali yönetim ve iç kontrol sistemini değerlendirilerek yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

İflas İdarelerine ait mali iş ve işlemler ile hisselerinin %50'sinden fazlası TMSF'ye ait olan şirketler, denetim kapsamı dışında tutulmuştur.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda ulaşılan denetim görüşünü destekleyen yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

MALİ RAPOR VE TABLOLARI ETKİLEYEN BULGULAR

1- ... A.Ş.'den olan ve hasılat payına ilişkin gecikme cezalarından kaynaklanan alacakların tahakkuk ve takibinin yapılmadığı dolayısıyla mali tablolarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmekte ve TMSF ile ... A.Ş. arasında akdedilen "Hasılat Paylaşım Alacak Satış Vaadi Sözleşmesi" hükümleri kapsamında geçmiş dönemlerdeki hasılat paylarına ilişkin 319.682 USD ve 320.237,48 TL gecikme faizi ve cezai şart tutarlarının 05.04.2013 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarına girişinin sağlandığı belirtilmektedir.

2- TMSF ile ... A.Ş. arasında imzalanan “Hasılat Paylaşım Alacak Satış Vaadi Sözleşmesi” hükümlerine göre, söz konusu şirketten alacak satışı kapsamında tahsil edilen 161.001.281,90 TL tutarındaki peşinatın gelir kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmekte ve “Hasılat Paylaşım Alacak Satış Vaadi Sözleşmesi” hükümlerine göre ... A.Ş.’den alacak satışı kapsamında tahsil edilen (hasılat paylaşımı kapsamında tahsil edilen 1.282,88 USD hariç olmak üzere) peşinat tutarı 160.999.999,02 USD’nin 01.03.2013 tarihi itibarıyla gelir hesaplarına aktarıldığı, ayrıca, sözleşme hükümlerine göre hesaplanacak koşullu yükümlülük tutarının nazım hesaplarda takibine de en kısa sürede başlanacağı belirtilmektedir.

3- TMSF’nin bağlı ortaklık bankası olan Birleşik Fon Bankası (BFB)’nin bilançosundaki TMSF’ye borç ve TMSF’den alacak tutarları ile TMSF’nin bilançosundaki BFB’ye borç ve BFB’den alacak tutarlarının karşılaştırılması sonucunda; 767.034,82 TL tutarında bir farkın bulunduğu tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmekte ve tespit edilen farkın bir kısmının, BFB tarafından tahsil edilmesine rağmen TMSF’ye bildirilmeyen tutarlara, bir kısmının USD cinsinden olan hesaplardan kaynaklanan küsurat farklarına ilişkin olduğu bir kısmının da belli tutarların farklı hesap kalemleri altında izlenmesinden kaynaklandığı, söz konusu farkların giderilerek bundan sonraki dönemlerde, TMSF ile BFB kayıtları arasında bir mutakabatsızlık oluşmasına mahal verilmemesini teminen, BFB tarafından tahsil edilen tutarların her ay sonu düzenli olarak TMSF’ye bildirilmesi ve akabinde gerekli alacak kayıtlarının oluşturularak takip eden ay başında TMSF hesaplarına aktarılmasının sağlanacağı, diğer taraftan, BFB Bilançosunda TMSF’den alacak olarak izlenen ve TMSF’ye devredilen kredi dosyalarına teminat teşkil eden gayrimenkullere ilişkin masraflardan kaynaklanan 16.986,77 TL ve 72.393,59 TL olmak üzere toplam 89.380,36 TL’lik fark ile ... bank T.A.Ş. antika ve tablo bedellerine ilişkin 482.467,64 TL’lik farkın henüz giderilemediği, ancak söz konusu farkların da TMSF ve BFB arasında yürütülen mutabakat çalışmaları tamamlanmak suretiyle en kısa sürede giderileceği belirtilmektedir.

4- a) Elden çıkarılacak varlıkların yönetiminden sorumlu İştirakler ve Gayrimenkuller Dairesi kayıtları ile,

- Muhasebede kayıtlı varlıkların karşılaştırılması sonucunda; muhasebe kayıtlarında (29895 nolu hesapta - 31.12.2012 tarihi itibariyle) 463.540.753 TL olarak görülen Elden Çıkarılan Varlıklara ilişkin bakiye tutarın, İştirakler ve Gayrimenkuller Dairesi kayıtlarına göre 463.147.815 TL olduğu, dolayısıyla 392.938 TL tutarında bir farkın bulunduğu,
- Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi (TAKBİS) kayıtlarının karşılaştırılması sonucunda;
 - * TMSF tarafından devralınması ve tescili gereken toplam 151 adet gayrimenkulün devralınmadığı,
 - * TAKBİS’de TMSF adına kayıtlı gözükken ancak TMSF envanterinde yer almayan 9 adet gayrimenkul bulunduğu,
 - * TAKBİS’de TMSF adına kayıtlı olan ve kamulaştırma işlemi nedeniyle dava konusu yapılan 1 adet gayrimenkul bulunduğu,
 - * TAKBİS’de başkası adına kayıtlı olan 2 adet gayrimenkulün İştirakler ve Gayrimenkuller Dairesi kayıtlarında yer aldığı,
 - * TAKBİS’de TMSF adına kayıtlı gözükken ve satıldığı halde alıcı adına tapu devri sonuçlandırılmadığı için TMSF’nin envanter kayıtlarında yer alan 17 adet gayrimenkul bulunduğu,

b) İştirakler ve Gayrimenkuller Dairesinden alınan gayrimenkul listesindeki Silivri Yolçatı villalarının tapuda tarım arazisi olarak görülmesi ve Kanunda öngörülen şekiller dışında (hissedarlara satış) satışının mümkün olmaması nedeniyle TMSF’ye düşen hisseye ilişkin tapu belgesinin alınmadığı ve 1998 yılında imzalanan gareme protokolü ile oluşan hakların elden çıkarılacak varlık hesaplarına yansıtılmadığı,

tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve Elden Çıkarılacak Varlıklar Hesabının mizan bakiyesi ile envanter listeleri arasındaki 392.938 TL tutarındaki farkın gerekli kayıtların yapılması suretiyle giderildiği, bu tür farkların bir daha oluşmaması için azami dikkat ve özenin gösterileceği, envanter kayıtları ile TAKBİS kayıtları arasındaki uyumsuzlukların giderilmesine yönelik olarak ilgili kurumlarla yazışmalar yapılarak taşınmazların durumuna ilişkin bilgi ve belgelerin talep edildiği, söz konusu bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda Fon adına tescili veya Fon aktifinden çıkışı gereken taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılacağı, TMSF’nin garame ile hissedarı olduğu

4 villadaki hissenin 296010-008 nolu “Bankalara Devir Teslim Edilmemiş Gayrimenkuller” hesabında izlenmekle muhasebe kayıtlarında yer aldığı ve tarım arazisi olması nedeniyle hissedarlar dışında üçüncü şahıslara satışı mümkün olmayan söz konusu taşınmazlarla ilgili sorunun çözümü için de hukuki incelemelerin başlatıldığı belirtilmektedir.

5- Protokol yapılan gruplardan olan Fon alacaklarının kaydedildiği 154-155 nolu Ödeme Planına Bağlanan Alacaklar Hesabının incelenmesi sonucunda; ... A.Ş. ile yapılan protokolden kaynaklı anapara tahsilatlarının tamamının protokol borcundan düşülmemesi nedeniyle muhasebe kayıtları ile Tahsilat Dairesi verileri arasında 39.110.727,08 TL tutarında tutarsızlık olduğu dolayısıyla da söz konusu hesabın 2012 yılsonu bakiyesinin gerçek durumu yansıtmadığı tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmekte ve mutabakat çalışmalarında son aşamaya gelmiş olduğu, en kısa sürede de farklılıkların giderileceği belirtilmektedir.

6- Fon mülkiyetindeki bir binaya ilişkin satış şartnamesi uyarınca hesaplanıp tahsil edilmesi gereken 267.475 TL tutarında faizin Fon Kurulu Kararına dayanılarak alınmadığı ve bunun da ihalelerde eşit muamele ilkesini zedelediği tespit edilmiştir. Şöyle ki, ihale bedelinin tahsiline yönelik ek süre verilebilmesi için satış şartnamesi gereği taşınmazın peşinat dışında kalan ihale bedeline faiz işletilmesi gerekirken, Fon Kurulu Kararı ile herhangi bir faiz tahakkuk ettirilmeksizin ek süre verilmiş olmakla Satış Şartnamesine aykırı hareket edilmiştir.

Kurum, anılan taşınmazın piyasa koşullarına göre çok iyi bir fiyatla satıldığı, alıcının faizsiz süre verilmesi yönündeki talebinin reddedilmesi durumunda tanzim edilecek yeni ihalede oluşacak fiyatın aynı seviyede oluşmayabileceği, dolayısıyla, Fon Kurulu'nun olayın kendi özellikleri ve koşulları çerçevesinde doğru ve kamu menfaatine uygun karar aldığı, ayrıca, şartnamenin hukuki dayanağının da bir Fon Kurulu Kararı olduğu göz önüne alındığında Kurulun böyle bir yetki kullanmasında bir sakınca bulunmadığı gerekçeleriyle bulguda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

7- Protokollerde yer alan “Protokol edimlerinin (hukuki, mali, vb.) yerine getirilmemesi durumunda ikinci bir ihtara gerek kalmaksızın borçlunun temerrüde düşeceği, bunun için başkaca bir işleme gerek olmadığı” şeklindeki hükme rağmen temerrüt işlemleri için Fon Kurulu Kararı arandığı ve bu bağlamda protokol edimini yerine getirmemesi

nedeniyle doğrudan temerrüde düşmüş sayılması gereken borçluların “154-155- Ödeme Planına Bağlanan Alacaklar Hesabı”ndan çıkarılmayarak takipli alacak olarak izlenmediği ve bunlar için ilave karşılık ayrıldığı tespit edilmiştir.

Kurum, 6098 sayılı Borçlar Kanununun “B. Borçlunun Temerrüdü I. Koşulları” başlıklı 117 nci maddesinin birinci fıkrasındaki “Muaccel bir borcun borçlusu, alacaklının ihtarıyla temerrüde düşer.” hükmü uyarınca borçlunun temerrüdünün yegane koşulunun alacaklının borçluyu ihtarı olduğu, akdedilen protokollere edimlerin yerine getirilmemesi halinde herhangi bir ihtar veya ihbara gerek kalmaksızın borçlunun kendiliğinden temerrüde uğrayacağı yönünde hüküm konulması ile ise TMSF’nin, temerrüde ilişkin şartların ve özellikle ihtarların usulüne uygun şekilde yerine getirilmediği itiraz ve defileriyle karşılaşmamasının ve bu suretle TMSF alacaklarının tahsili için yapılan işlemlerde gecikmelerin önlenmesinin amaçlandığı, ayrıca, hukukun genel ilkelerinden biri olan “usulde ve yetkide paralellik” ilkesi gereğince, borçlu kişi/gruplarla protokol imzalanmasına karar vermeye yetkili makam olan Fon Kurulu’nun, bu protokolü ortadan kaldırma veya münfesi kılma konusunda da yetkili olduğu ve Kurulun bu yetkisini TMSF’nin menfaatleri doğrultusunda kullandığı, zira, temerrüt hükümlerinin belli bir süre uygulanmamasına ilişkin kararın otomatik olarak değil, borçluların sözlü ve/veya yazılı bir şekilde TMSF’ye müracaatta bulunarak temerrüt nedenini ortadan kaldırmak için bir takım çalışmalarda bulduklarını bildirmeleri ve bu çalışmaları hakkında detaylı bilgi aktarmaları üzerine yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda verildiği gerekçeleriyle bulguda belirtilen hususa iştirak etmemekte, öte yandan, Kurum tarafından, protokollerin kendiliğinden değil Fon Kurulu kararıyla temerrüde düşmesi uygulaması ile TMSF bilançosunda fazladan karşılık ayrılmasını engelleyecek bir yöntem bulmak üzere gerekli değerlendirmelerin yapılacağı belirtilmektedir.

8- Teminat alınmaksızın yapılan vadeli satışlarda, taşınmazın kullanma hakkı yani ekonomik mülkiyeti sözleşme ile birlikte alıcıya geçmesine rağmen muhasebedeki özün önceliği ilkesine aykırı olarak söz konusu varlığın aktif çıkışının ödemeler tamamlanıncaya kadar yapılmadığı, satışlardan kaynaklı alacakların bilançoda izlenmediği ve yapılan tahsilatların da yine tüm satış bedeli ödeninceye kadar gelir kaydedilmediği bu durumun ise mali tabloların gerçek durumu yansıtmamasını engellediği tespit edilmiştir. Bu şekilde, satış sözleşmesi imzalandığı tarih dikkate alınarak 2010 yılı için 127.670,00 TL ve 2011 yılı için

266.792,14 TL olmak üzere vadeli satışlarda 394.462,14 TL'nin gelir kaydedilmediği görülmüştür.

Kurum, gayrimenkul satış vaadi sözleşmesinin taraflara sadece satış akdinin yapılmasını isteme hakkını sağlayan bir ön akit olduğu, bu sözleşmeyle, mülkiyet hakkının el değiştirmedeği, taraflardan birinin gayrimenkul bedelini ödemek diğer tarafın da sözleşme konusu gayrimenkulün mülkiyetini karşı tarafa devretmekle yükümlü tutulduğu, TMSF nezdinde gerçekleştirilen bu tür işlemlerde, satış bedelinin bir kısmının peşin alındığı kalan kısmının ise herhangi bir teminat ile güvence altına alınmaksızın, belirlenen ödeme planı dahilinde tahsil edildiği, dolayısıyla, satış bedelinin tamamı tahsil edilmeden ve vadeye bağlanan tutar güvence altına alınmadan, başka bir ifadeyle, alıcı taraf edimini tam olarak yerine getirmeden ve getireceği garanti altına alınmadan, sadece satış vaadi sözleşmesi imzalanması ve zilyetliğin alıcıya devredilmesiyle satış işleminin tamamlanmış sayılmayacağı, zira, Türkiye Muhasebe Standartlarının (TMS) 18 nolu Hasılat Standartı 16 ncı maddesinde, işletmenin sahiplikle ilgili önemli riskleri taşımaya devam etmesi durumunda işlemin satış olarak değerlendirilemeyeceği ve hasılat olarak muhasebeleştirilme yapılmayacağı ifade edilerek, “alıcının satış sözleşmesi ile belirlenen bir gerekçeye dayanarak alımdan vazgeçme hakkının bulunması ve işletmenin söz konusu malların iade edilip edilmeyeceğinden emin olmaması” durumuna anılan maddenin (d) fıkrasında örnek olarak yer verildiği, dolayısıyla yapılan uygulamanın muhasebedeki ihtiyatlılık ilkesine uygun olduğu gerekçeleriyle bulguda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

9- ... Grubundan yapılan 1.190.416.977,73 TL tutarındaki tahsilatın müflis ... Bankası T.A.Ş İflas Masasından olan Fon alacaklarından düşülmediği, bu durumun ise mali tabloların gerçek durumu yansıtmasını engellediği tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmekte ve bu kapsamda tahsilatların mahsubuna yönelik çalışmalara başlandığı belirtilmektedir.

10- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile kamu idarelerinin bütçelerinden tedavi ve ilaç gideri yapılmasına son verilerek gerek hizmet akdi ile çalıştırılanların gerekse kamu personeli olarak istihdam edilenlerin ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık giderlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmesine rağmen TMSF personeli ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler için “TMSF Sağlık Yardımı Uygulama Usul ve Esasları”na dayanılarak 5510 sayılı Kanun ve bu Kanun

çerçevesinde yayımlanan “Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ” e aykırı biçimde TMSF bütçesinden 868.237,48 TL tutarında tedavi ve ilaç gideri ödendiği tespit edilmiştir.

Kurum, gider bütçesinden yapılan tedavi ve ilaç giderlerinin, Fon Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan TMSF Gider Bütçesi Uygulama Esas ve Usulleri, Sağlık Yardımı Uygulama Usul ve Esasları ile 2012 Yılı TMSF Gider Bütçesine uygun şekilde gerçekleştirildiği, 5018 sayılı Kanun kapsamındaki kamu idareleri için hazırlanan Bütçe Çağrısı ve eki Bütçe Hazırlama Rehberinde, 5018 sayılı Kanun kapsamı dışındaki kurum ve kuruluşların bütçelerine tedavi ve ilaç ödeneği konulamayacağına ilişkin kısıtlayıcı bir hükme yer verilmediği, Fon’un bağımsız bir idari otorite olması ve özerk bütçeye sahip olması nedeniyle sağlık uygulaması bakımından “Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ” den ayrık bir düzenleme yapabileceği, kendi bütçesine ödenek koyabileceği ve bu ödenekten harcama yapabileceği, bu bağlamda 14.06.2007 tarih ve 2007/236 sayılı Fon kurulu Kararı ile “TMSF Sağlık Yardımı Uygulama Usul ve Esasları”nın yürürlüğe konulduğu, bu Karar çerçevesinde de TMSF bütçesinde tedavi ve ilaç ödeneğine yer verildiği gerekçeleriyle bulguda belirtilen hususa iştirak etmemekte ve mevcut uygulamanın devam edeceğini ifade etmektedir. Bununla birlikte, Kurum tarafından söz konusu Usul ve Esaslarda Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Başkanlığınca 18.12.2009 tarihli ve 27436 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ”e paralel düzenlemeler ve değişikliklerin yapıldığı, tedavi ve ilaç giderlerine katkı payı modeli getirildiği, kamu personeli (4/c) ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin 15.01.2010 tarihi itibarıyla Genel Sağlık Sigortası kapsamına alındığı ve 15.01.2010 tarihinden itibaren her ay SGK’ya prim ödendiği de belirtilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı doğru ve güvenilir bilgi içermediği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinde mali rapor ve tabloları etkileyecek düzeyde kanun ve diğer hukuki düzenlemelere aykırılıklar bulunduğu kanaatine varılmıştır.